

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma práce : Trestná činnost související se zneužíváním návykových látek
Autor : Jan Faltus
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent : JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
Rozsah práce: 71 stran vlastního textu (spolu s obsahem, literaturou, přílohami, abstraktem a dalšími náležitostmi 89 stran)
Datum odevzdání práce: 20.12.2017

1. Aktuálnost (novost) tématu: Diplomant si zvolil téma trestné činnosti související se zneužíváním návykových látek. Zneužívání návykových látek je nepochybně významným kriminogenním faktorem, o němž pojednávají kriminologické učebnice, samostatné práce jsou tomuto tématu věnovány i v rámci trestního práva hmotného. Jde o téma nosné, k němuž je třeba se opakovaně vracet, zohledňovat vývoj v právní úpravě, rozhodovací praxi soudů, názory teorie i faktické změny na tzv. drogové scéně. I z uvedených důvodů je proto zvolené téma vhodné ke zpracování v diplomové práci.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba především znalosti z oboru trestního práva hmotného i procesního, případně kriminologie, kriminalistiky či dalších doprovodných věd kriminálních (zejm. trestní politiky),
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomant měl vysvětlit výchozí pojmy, jako jsou návykové látky, trestná činnost s nimi související, následně provést výklad jednotlivých trestných činů, které se zneužíváním návykových látek souvisejí, věnovat se aktuálním jevům v tomto druhu kriminality (v širším smyslu), upozornit na recentní judikaturu, vývoj právní úpravy, bylo možno využít i různé statistiky, případně vlastní kriminologické výzkumy, vhodné se mohlo jevit též provedení srovnání historického či mezinárodního,
- použité metody – odpovídají tématu.

3. Kritéria hodnocení práce:

- **Logická stavba práce:** Diplomant rozdělil práci do 4 základních číslovaných kapitol, které podrobně členil na další podkapitoly. Tuto strukturu dále doplnil o nečíslovaný úvod a závěr. V první kapitole diplomant nejprve vymezil pojem návykových látek a jejich dřívější i současnou právní úpravu, a to jak vnitrostátní, tak i tu vyplývající z mezinárodních úmluv, k nimž náš stát přistoupil. Ve druhé kapitole uvedl nejvýznamnější návykové látky a se zabýval také jejich vlivem člověk. Zde přiblížil i nové trendy na drogové scéně a upozornil na rizika plynoucí z taxativního výčtu těchto látek v právních předpisech. Třetí kapitola je jako určité jádro práce věnována jednotlivých tzv. drogovým trestným činům (§ 283-287 tr. zákoníku), jakkoliv si je autor dobře vědom skutečnosti, že s užíváním návykových látek souvisí celá řada dalších trestných činů, jak vyplývá i z úvodu. Ve čtvrté kapitole ve stručné podobě představil vybrané zahraniční úpravy (z textu i z přípravných prací je vedoucímu známo, že diplomant měl připravenou výrazně rozsáhlejší text věnovaný této problematice, nicméně jej pro účely diplomové práce nakonec nevyužil. Z hlediska členění a názvů kapitol, jakkoliv je možno si dobře představit i strukturu jinou, je možno práci považovat za zdařilou.
- **Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Přehled použité literatury čítá na čtyři desítky publikací (učebnic, komentářů, monografií, sborníků a článků uvedených v samostatném seznamu), k tomu 12 internetových zdrojů, takže přehled užití literatury je již vcelku obsáhlý, diplomant dále uvádí seznam 26 rozhodnutí, s nimiž diplomant pracoval, i v tomto směru

odpovídá zvyklostem u diplomových prací (některá uvedená rozhodnutí mají zjevně neúplnou spisovou značku, neboť chybí uvedení soudního oddělení – např. T, To, Tdo, a číslo příslušného senátu). Diplomant tak uvedl základní prameny pro diplomovou práci na dané téma. Diplomant uvedl též cizojazyčné zdroje, především komentáře či učebnice ke slovenské, polské a německé úpravě. Diplomant jinak dodržoval uznávaná pravidla pro citaci, v zásadě přitom vycházel z českých norem ČSN ISO 690, resp. 690-2.

- **Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Diplomant se zhostil práce se ctí, jde o práci v zásadě nevybočující z dobrého standardu diplomových prací. Ocenit je možno především kapitulu druhou, v níž diplomant v porovnání s jinými pracemi podrobněji probírá problematiku jednotlivých návykových látek a jejich účinků na člověka, vedle těch skutečně nejvýznamnější a nejrozšířenější (amfetaminy a metamfetaminy, heroin, kokain, THC, LSD) uvedl, byť relativně stručně (a s využitím jediného zdroje), základní charakteristiku i nových syntetických drog (podkapitola 2.8). V kapitole třetí pak v koncizní podobě představil jednotlivé tzv. drogové trestné činy. Zde v zásadě vycházel z poznatků uvedených v odborné literatuře, při uvádění příkladů využíval též judikaturu. V úvodu práce i této kapitoly diplomant srozumitelně vysvětlil, proč se věnoval právě jen uvedeným trestným činům a nikoli i jiným, které také lze spáchat ve spojitosti se zneužíváním návykových látek. Stručnost výkladu s ohledem na množství trestných činů lze pochopit, nicméně i přesto by v některých ohledech mohl být přece jen poněkud hlubší (např. rozbor znaků trestného činu podle § 283 tr. zákoníku, na druhou stranu např. pojem přechovávání podrobněji vysvětlil u § 284 tr. zákoníku, problematika pojmu většího než malého množství by si i přesto zasloužila více prostoru). Pomineme-li nevhodný příklad u „fyzické“ podpory ke zneužívání drog na str. 56 (který by bylo možné kvalifikovat spíše jako trestný čin podle § 283 tr. zákoníku), zajímavé je pojednání o trestném činu šíření toxikomanie, především pak v podkapitole 3.5.8.1. Diplomant si pro svoje úvahy provedl i malý kriminologický průzkum, dospěl k závěru, že k šíření toxikomanie může dojít i písni, filmem či jiným uměleckým projevem. Jinak jsem u tohoto trestného činu poněkud postrádal rozvedení problematiky k tzv. growshopům. Autor stručně zmínil i cizozemské právní úpravy našich nejbližších sousedů (autor posudku si je vědom výrazně rozsáhlejších pasáží k cizozemským úpravám, které nakonec do práce nebyly zahrnuty). Výklad působí vcelku jednotně, diplomant nezabíhá do zbytečných podrobností, práce je psána poměrně čtivě. Vlastní návrhy de lege ferenda autor nepředložil v rámci nějaké ucelené pasáže, ale v textu práce některé podněty i tak zmínil.
- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Úprava textu je řádná, úhledná, práce je v tomto směru na standardní výborné úrovni. Práce není rušena žádnými nedostatky v daném směru, členění do kapitol a podkapitol je přehledné, stejně tak samotný text, práce obsahuje bohatý poznámkový aparát. Diplomant zařadil do práce i tabulky či grafy na konci práce v přílohách.
- **Jazyková a stylistická úroveň:** Diplomant užíval spisovného jazyka, práce je v souvislých pasážích psána čtivě, (snad až na výjimky) se neobjevují gramatické chyby, stylistické nedostatky či neobratná vyjádření. I v tomto směru je práce na dobré úrovni.

4. Případné další vyjádření k práci: Na diplomové práci je znát, že diplomant se tématu i práci poctivě věnoval, po jazykové stránce diplomant sice ještě nemá vytříbený styl, píše raději v jednodušších a úsporných větách, nicméně i tak je práce psána čtivě. V některých ohledech by čtenář očekával podrobnější rozvedení problému i argumentace ve prospěch nabízených řešení, lze ale ocenit podněty k zamyšlení. V jiných ohledech zase mohl diplomant přistoupit k předestřeným poznatkům více kriticky (např. pojem větší než malé množství apod.). Diplomant se v práci nedopouštěl hrubých věcných chyb. Je zřejmé, že se diplomant s tématem podrobně seznámil, a zdařile zpracoval diplomovou práci na dané téma.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Představte stručně problematiku šíření toxikomanie prostřednictvím tzv. uměleckých děl a možnosti i úskalí jejího postihu.*
- *Máte návrhy de lege ferenda k úpravě tzv. drogových deliktů?*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 1

V Praze dne 18.3.2018

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí práce